Due, *Teilhard de Chardin* heredigis al ni novajn, tre kuraĝigajn perspektivojn por la spirita vivo. Li forte imponas al la leganto per sia esperplena spirito, substrekante ĉiam la pozitivajn kvalitojn de la mondo kaj de la homaro, prefere ol la negativajn. Li ja plene konsciis la realecon de la malbono, sed en la fina analizo lia fido al Dio, Kreanto kaj Savanto, subtenis lian optimisman sintenon.

Kontaĝa optimismo

La kontaĝa optimismo de *Teilhard* servas por korekti la negativan tendencon de tro da kristanoj, kiuj, por tiel diri, rezignis pri la "sekulara" mondo (de urĝa homa fortostreĉo) favore al mallarĝa, introverta formo de pieco. En "La Dia Medio" (*Le milieu divine*) *Teilhard* insistas, ke kristanoj akceptu la mondon kaj ĉiun homan taskon kiel kreitajn de Dio kaj sankciitajn de Kristo. Li petas nin vidi la tutan homan fortostreĉon kiel bonan per si mem, ĉu temas pri politiko, scienca esplorado, komerdaco, mastrumado aŭ iu ajn alia laŭleĝa okupo. Plene partopreni en la homara tasko superege plenvaloras, ĉar Dio atendas min "de la pinto de mia plumo, mia fosilo, mia broso, mia kudrilo – mia koro kaj mia penso". Apenaŭ necesas emfazi, ĝis kia grado ĉi tiu teilharda sinteno respeguliĝas en la tre pozitiva dokumento "*Gaudium et Spes*" (pri Eklezio kaj nuntempa mondo) de la Dua Vatikana Koncilio.

Nur postmorte

Pierre Teilhard de Chardin estis profeto ankaŭ en tio, ke el eklezia vidpunkto li vivis kaj mortis preskaŭ sen honoro. Sciencistaj laŭroj abundis, sed liaj originalaj opinioj (kaj, konfesinde, lia kelkfoja neprecizeco de esprimo, ĉar li ne estis profesia teologo) profunde alarmis ekleziajn cenzuristojn. Nur postmorte liaj nun famaj verkoj povis eldoniĝi. Taŭgas do kompletigi la nunan skizon per kompensa mesaĝo de Kardinalo *Casaroli*, sendita, en la nomo de Johano Paŭlo la Dua, al la Katolika Instituto en Parizo: "*Teilhard* havis potencan, poezian intuicion pri la valoro de la naturo, stimulan percepton de la dinastioj de la kreitaro, vastegan vizion de mondevoluo ligitan kun nekontestebla religia fervoro. La miriga eĥo de lia esplorado, kune kun lia radianta personeco kaj riĉa pensado, metis neforgeseblan stampon sur nian epokon".

(el: "Espero Katolika", jarkolekto 82, n-ro 770, septembro 1985, p. 150-151)

Miaj rilatoj kun Rikardo Ŝulco

Karl-Heinz SCHÄFFER

Jam kiel juna adepto de Esperanto, post la jaro 1979, mi konatiĝis kun la artikoloj de iu *Richard Schulz*. Per siaj Vestfalujaj Flugfolioj (laŭ sia loĝloko *Minden*/Vestfalujo) li celis atentigi la Esperantistaron, ke la Esperantistoj faras grandajn erarojn: nenecesaj neologismoj kaj aliaj ŝanĝoj de la konciza Zamenhofa Esperanto gvidos nepre kaj tre rapide al dialektoj de Esperanto. Pro tio ĝi estonte ne povos resti "la internacia komprenilo", ĉar esceptoj, modlaĵoj, piĝiniĝo kaj nenecesaj neologismoj en Esperanto tute forviŝus la diferencojn al aliaj, naciaj lingvoj, kiuj ĉiuj ĝis tiam ja ne sukcesis solvi la babelturan kaj mondan lingvoproblemon.

Ŝulco Rikardo apogis sin sur la verko de la Hispano *Luis Espinalt Mimó*, kiu jam pli frue atentigis, kiom da lingvaj eraroj intertempe jam enpenetris Esperanton. Mimoo pledis por sobra analiza maniero de la Fundamento de Esperanto, kaj tial li fondis la Analizan Skolon, kies celo estis kaj estas, ke oni estu tre atenta pri la Fundamento kaj evitu modlaĵojn, kie ili estas evitendaj.

En la sama tempo mia Esperanto-instruisto atentigis min 1980 al unu el la libroj de Ŝulco, nome "Mia amata Esperanto". Per tiu poŝlibro la aŭtoro tute konvinkis min pri Esperanto. En 1985 mi legis la libron "Pledo por unueca lingvo". Nekredeble estis por mi siatempe (kiam mi kun ruĝaj vangoj trastudis la unuan ĝis lastan paĝon), ke mi enigis dum nur malmultaj tagoj la tutan gramatikon fervore kaj libervole. Mi komprenis, ke la Lingvo Internacia nepre estu stabila, firma, nevaria sur sia Fundamento perfekta en sia simpleco, por ke ĝi ne disdialektiĝu nek degeneru sub influo de modlemaj tendencoj aŭ de tradiciaj aŭ alilingvaj miskutimoj, ke oni devus kontribui al la perfektigo de Esperanto per severa, scienca analizado. Tio estas la plej grava kaj konstanta tasko por la gvidaj Esperantistoj laŭ Ŝulco. Kaj mi ek de tiam estas adepto de la Analiza Skolo.

La unuan fojon persone mi vidis Rikardon Ŝulco en la jaro 1985 dum la 70-a Universala Kongreso de Esperanto en Aŭgsburgo. Tie li

prelegis i.a. pri la ĝusta apliko de ata/ita, kaj lia prelego poste ricevis longan aplaŭdon. Kelkaj aŭskultantoj esprimis en la sekva diskuto, ke ili nur nun komprenis, kaj ke al ili la aplikado de ata/anta kaj ita/inta ne plu kaŭzos lingvajn malfacilaĵojn.

Intertempe, kiel prezidanto de Esperanto-Grupo *Aalen* (EGA), la personaj kaj amikaj rilatoj firmiĝis okaze de libroprezentado de la "Banalaj historioj" de Aleksandro Ĉerskjo, kiun Ŝulco majstre tradukis el la Germana. En la ĉeesto de la urbestro de Aleno kaj de proksimume 100 interesatoj mi povis reprezenti publike Ŝulcon Rikardon samatempe kun la eldonisto *Heinz Max Bleicher*. Kulmino estis, kiam la tradukinto mem legis du ĉapitrojn el sia nova libro al la ĉeestanta publiko. Jam 1993 ni revidis Ŝulcon en Aleno, ĉar li estis la FAME-premiito en tiu ĉi jaro (krom *Bruno Vogelmann*). La solena festo forte emociis la tutan 130-personan ĉeestantaron.

Tempo forpasis kaj alvenis, la 12-a de Julio 1996, la tago de la 90-jariĝo de profesoro Ŝulco. Li estis invitinta nur la plej aktivajn subtenantojn de sia laciga laboro. Jam estis senteble, ke la aĝo postulos pli kaj pli sian kontribuon, ankaŭ de nia jubileanto. Li loĝis nun kun sia edzino en la t.n. rezidejo "*Porta Westfalica*" por maljunuloj rande de Mindeno, kaj forpasis en sia 92-a vivojaro la 26-an de Oktobro 1997. Bedaŭrinde neniu ricevis aktualan informon pri lia neatendita morto. Pro tio la Esperantistoj, kiuj lin ŝatis, ne povis doni al li la lastan honoron dum entombigo.

Rikardo Ŝulco estis por mi patreca amiko, honesta, sincera homo, kiu ofte devis suferi pro senindulgaj, akraj, malhonorigaj, detruemaj, ja eĉ malsamideanecaj atakoj de personoj, kiuj ne povis aŭ ne volis kompreni, ke li defendas la bazan kodon kaj esencon de la Zamenhofa elpensaĵo. Sed intertempe pli kaj pli da Esperantistoj aplikas tion, pri kio li atentigis multajn jarojn.

Adreso de la aŭtoro
Karl-Heinz SCHÄFFER
Schulstrasse 17
DE – 73432 Aalen-Unterkochen / Germanio
<kh.schaeffer@t-online.de>

Priaŭtora informo

Apotekisto. Dumviva membro en la Internacia Sciencista Kolegio de AIS. Estro de Esperanto-Grupo Alena. Bibliotekisto kaj afergvidanto de la Germana Esperanto-Biblioteko *Aalen*. Esperantisto.

Rikardo Ŝulco kaj la muziko

Franz-Georg RÖSSLER

Enkonduko

La multaflankaj interesoj de Rikardo Ŝulco kondukis lin ankaŭ al la muziko. Jam junaaĝe li tre ŝatis danci. En biografio li nomis sin interalie "tangodancisto". Li frekventis koncertojn kaj operoprezentadojn, tradukis el ties tekstoj. Aŭtodidakte li lernis ludi la bekfluton. Kiel tekstoaŭtoro li havis kontaktojn kun komponistoj. En Franclingva poemo li konstatis: *"Je joue mem de la flûte, pourtant ne suis pas musicien"* ("Mi ludas la fluton, tamen mi ne estas muzikisto"). Sed: *"Musique me ravit, c'est clair."* ("Estas klare, ke muziko min ravas").

Certe ne konscie, sed tute nature ligiĝis en lia persono la antikva nedisigebla kunestado de la vorto kun la muziko. Pro tio li disponis pri altagrada konscio pri lingvaj/muzikaj takto kaj akcento.

En lia informa/instrua/distra serio "Vestfaliaj Flugfolioj", kiuj atingis la nombron de preskaŭ cento, Rikardo Ŝulco foje enmetis popolkantojn ne nur tekste, sed ankaŭ muziknote. Same okazis ankaŭ en la libro "La muzino". Kaj ne nur popolecajn muzikaĵojn li enigis en siajn librojn, sed ankaŭ melodiojn verkitajn aparte por liaj tekstoj.

Estas interese, ke Rikardo Ŝulco nerare pensis muzikece, kiam li inventis poeziajn formojn. Aparte la variadon li regis majstre. Longajn ĉenojn da poemoj aŭ tradukoj li evoluigis el kerno, transformis, kiel faris klasikismaj komponistoj, malnovajn ideojn en aktualajn, konservante la malnovan formon. Tie ĉi li proksimiĝis evidente al muzikaj strukturoj.

Muzika dosiero

Rikardo Ŝulco donacis al ni dum nia lasta vizito sian (ne tre dikan) dosieron kun siaj muziknotoj. Ili konsistas el kajeroj por bekfluto(j), inter ili komencantoliteraturo same kiel evoluintaj sonatoj. Estas interese, ke inter la muzikaĵoj por bekfluto troviĝas aktualaj muziknotoj